

KEĎ TURČÍN TAK PONIČAN

Ján Čižmár
2017

KEĎ TURČÍN TAK PONIČAN

Ján Čižmár

© **Ked' Turčín, tak Poničan**

Autor: Ján Čižmár

Obálka: Ing. Arch. L. Radena

Publikácia vyšla vo vydavateľstve:

JC Partner

Vydanie: prvé

ISBN 978-80-89752-27-0

Ktosi múdry povedal, že všetko tu už raz bolo. Veru aj námety, ktoré sú obsahom tejto zbierky. Múdrost' našich predkov vsadená do ľudovej piesne ma priviedla k myšlienke poukázať na dobových paralelách, kde nás päta omína. A že niektoré témy sú neaktuálne? V čase uverejnenia v tlači boli a, bojím sa, že čochvíľa zasa budú!!!

Váš Turčín Poničan

JA SOM BAČA VELMO STARÝ

Ja som bača a gdo je viac? Smrt'! Ej, veru som ja už veľmo starý a smrt' mi kosou zadok šmirgl'uje. Ani do toho druhýho piliera na penziu ma už nekcú ziat'. Vraj, gdovie, či sa ešte tej jari dožijem.

Nože, ovečky, pomalšie! Aj keď som si toho gélu na gĺby nagliediv, nevládzem ja veru za vama. A to ma ešte tie novie víbramke omínajú. Mali iba o číslo menšie, ale na druhý bok, zasa menej koštovali.

A verili by ste, že už ani tá kukučka mi na košiar nezaletí. Minule vraj sove tak povedala, že sa jej to na pov kukuk navzaj nevyplatí.

Tak je to somnou. Nuž a na nedeľu, po dojení, som zav fujarku, že si dáku zhudiem. Jáj, mali ste počut' tie moje pajšle. To bola muzika. Valasi sa rehotali, že to vraj mám hned' aj gajdy k tomu. Ved' počkajte, budete kciet' odbehnúť dakerý g žene.

Už som aj cigaretle prestav t'ahať, ale doktor v meste, aj keď bov v štrajkovej pohotovosti, mi tak povedav, že na novie háby si už nestihnem ušporovať. A tak mi budú dobre aj tie starie.

Nože, ovečky, pomalšie hore dolinama! Televízie noviny už nestihneme, a za smrt'ou sa veru ponáhľat' nejdem.

POD HOROU, POD HOROU

- Počúvaj, Anča, a čože to čierne psisko hen pod horou breše do roztrhania?-
- Bodaj by nebrechalo. Ved' už sa ani ono nemôže kukat' na to, aká strapatá chodí tá tvoja suseda Mara. Taká mladá a vôbec nedbá o seba.-
- Jáj, keby len strapatá. Ale tá sa ti ani umývať nekce. Vody sa bojí, ako čert kríža. Čo len ten Pa'lo Pa'ovie na nej vidí, to ani Pán Boh nevie. -
- Veru, stále sa za ňou obzerá a druhej dievky si ani nevšímne. A pritom, ale nechcem t'a vynášať, tá tvoja Zuza by bola preňho ako stvorená. Drží sa ako páva a aj veno by ste jej dali poriadnô. -
- Ani nevrav! Ale ten má oči len pre Maru. Aj včera na ňu vykrikovav, že by za ním prišla. Vraj ju kce učesať. Ved' tie škuty by jej nedav naporiadok ani hrebenčokom na kone. Dobre ja viem, ako ju chce česať.-
- Pravdu máš, Katrena moja, dneska je ten svet celý akýsi pokazený. To nie ako za našich mladých čias. -

NARODIV SA KRISTUS PÁN, ...

...veseľme sa! ...

- Počúvaj, Zuza, a čo ti preskočilo, že teraz, vo februári, vyspevuješ vianočné pesničky? -
- Veru tak, Katrena. Taká som ti z tých sviatkov dopletená, ako chrbtový kôš. Dakedy sme mali len Svätého Mikuláša a Ježiška a každý z nich vedev čo má robiť a kedy má prísť. Potom nám tí králi z východu, čo nám kceli dobre, dali pod stromček Deda Mráza. Síce tam u nich chodiv až začiatkom januára, ale pre nás to zariadili tak, že sa spojili s Mikulášom. -
- Jáj, veru tak, bov to riadny galimatiáš.
- No vidíš, a teraz, keď sme slobodní, tak nám tí králi zo západu, čo nám tiež kcu dobre, dolifrovali d'alšiu figúrku - Santa Klausu. A ten, aby to už bolo riadne domotanô, vraj chodí spolu s Ježiškom. Chúdence deti! -
- Prečo chúdence? Ved' si predstav keď od každého z nich dačo dostanú, to bude radosti. -
- Bolo by, ale čo keď sa tí štyria začnú spoliehať jeden na druhého? -
- Ale cez sviatky ti hádam bolo veselo pri televízore? U nás bolo ticho lebo ten náš aparát môj starý prepiv. Tak aspoň platím koncesionárske poplatke, nak vidia, že idem s dobou. -
- Veselo? Keby Ježiško vedev, čo tam na Štedrý večer budú dávať, tak sa, na môj dušu,

narodí na Štefana. Samie gebuziny z Ameriky a aj tie po česky. A keď o pár dní dali Mrázika zasa v češtine, tak som už len čakala, že im Marfa povie od srdca: **Čo vám šije, Starí?!!!**

NA KRÁĽOVEJ HOLI, ...

... stojí strom zelený, ...

- Nuž, ale, Ondřík, a kedyže si tam bov naposledy? Ved' tá jedľa tam už dávno nesvieti. -
- A deže sa podela? -
- De? Hore komínom vyletela. Ľudia vraj videli, ako ju ten Samo výrobca dreva, čo má pätnásť detí, trepe na pleci do tej svojej chalupy. Národná pamiatka sem - národná pamiatka tam, vraj nemá čím kúriť. -
- Jáj, a čo si nezavedov eletriku tak, ako ja plánujem, keď sa ožením. Pekne bude svietiť aj hriať. Za lacnú korunku. Keď je sprivatizovaná, tak je vraj lacnejšia, ako keď ju štát dorába. -
- Nože Ondřík, ved' sa už zobud'. Či si nepočuv, že sme sa miseli rozlúčiť s našou šťavou a budeme si ju kupovať zvonka. Vraj fajnejšiu. Naši páni tak povedali, keď im to tí cisárski nariadili. Zabudli šak povedať, že ten špás bude aj drakší. -
- Janko môj, a akože to potom bude? Lepšie? -

- Horkýže lepšie. Raz ti zavrú kohútik sprava, raz zľava a ty budeš tak tancovať, ako ti budú písať. -

- A vieš čo, Ondrej? Keď tak o tom hútam, radšej ty odkáž, odpíš tej mojej materi, že sa ja veru ešte ženiť nejdem. Najprv si nachystám toho ekologickýho dreva aspoň na šesť zím a potom sa uvidí.

A mojim kamarátom tak odkáž, že na ten frajgu dievčat'om hádam ešte pôjdem. Pri nich je aspoň pod perinou teplejšie.

OBSAH

JA SOM BAČA VELMO STARÝ...	5
POD HOROU, POD HOROU...	6
NARODIL SA KRISTUS PÁN...	7
NA KRÁĽOVEJ HOLI...	8
TRUCUJ MILÁ, TRUCUJ...	10
NEPOVEDZ TY DIOUČA MATERI...	11
NIKTO NEVIE, ČO MA BOLÍ...	13
ACH, BOŽE MVOJ...	14
KEĎ SOM SA SPOVEDAV...	16
ANI SOM SI, MOJA MILÁ, NEPOMYSLEV...	17
PREČO SI NEPRIŠIOV, KEĎ SOM ŤA ČAKALA...	18
VODU, VODU...	19
A ČO KOHO DO TOHO...	20
PONAD KOĎARISKÁ...	21
TRENČIANSKE HODINY...	23
ZABILI, ZABILI...	25
KEĎ SA SLOVÁK TA DO SVETA ODBERÁ...	26
BOLO NÁS JEDENÁŠŤ...	27
TAM POPOD BRANISKO...	28
KUKURICA...	29
DETVIANSKI ŽANDÁRI...	31
KEĎ SOM IŠOL POPOD CHOTAR...	33
NA VÍGLASKOM ZÁMKU...	34
ČO SA STALO V HORNOM KONCI...	36
MAV SOM SEDEM GRAJCIAROV...	37
DARMO MA, MAMIČKA...	39
HEJ, TOTU, TOTU...	40
ANČA ČIERNA BUĎ MI VERNÁ...	42
V NEDEĽU DOMA NEBUDEM...	43
ANI SOM SI NEPOMYSLEV...	45
AMERIKU SOM ZVANDROVAV...	46
DOBRE TOMU ŠUHAJOVI...	48
EŠTE SOM NEVIDEV...	49

TANCOVALA BY SOM...	50
UŽ TUREK IDE...	52
ČIE JE TO DIOVČATKO ...	53
SMUTNÝ VEČER, NEVESELÝ...	55
BOL BY JÁNOŠÍK...	56
AKÁ JE BOLESTNÁ...	58
TREBIŠOV, TO VALAL...	59
SLOVÁK SOM, AJ SLOVÁK BUDEM...	61
MATICÁUUU	62
EJ, KEĎ MA ŠIKOVALI...	64
POĎMEŽE MY ŠTATO...	65
BOLOŽE MI DOBRE...	67
NEBUDE TMA NAVEKY...	68
ZBOHOM ZOSTÁVAJTE...	70
UMIERÁČIK ZVONÍ SMUTNO...	71
KEBY SOM BOV VTÁČKOM...	72
ZASA SME MÚDREJŠÍ...	73
DUMA BRATISLAVSKÁ...	75
KONE HIJÓ...	76
JA SOM SLOVÁK...	77
SIEDMA VEĽMOC	79
HISTÓRIA ZA PENIAZE	80
AJ TAK SME STÁLE FRAJERI...	82
ROZPRÁVKA	83
PRECITNUTIE	85
SOČI, SOČI, ZÍDE Z OČÍ	86
REŠTAVRÁCIA	87
HANBÍTE SA?	88
FETIŠE SOCIALIZMU	89
DEMOKRACIA	90
NA PRAHU	92
VIEME, ČO SA PATRÍ	93
SLÁVA INTERNETU	94
REŠTAVRÁCIA 2	96
SODOMA - GOMORA	97